

**KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ
K EURÓPSKEJ ÚNII
– ČIERNÁ HORA –**

**V Bruseli 12. júna 2026
(OR. en)**

AD 26/26

LIMITE

CONF-ME 15

DOKUMENT O PRISTÚPENÍ

Predmet: Spoločné stanovisko Európskej únie
– kapitola 2: Voľný pohyb pracovníkov

SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

Rokovacia kapitola 2: Voľný pohyb pracovníkov

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o prístupí Čiernej Hory (AD 23/12 CONF-ME 2) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmto:

- názory strán na niektorú z kapitol rokovaní nijako neovplyvňujú stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám,
- dohody – aj čiastočné – dosiahnuté počas rokovaní o kapitolách, ktoré sa postupne skúmajú, sa nemôžu považovať za konečné, kým sa nedosiahne celková dohoda,
- ako aj požiadavkám stanoveným v bodoch 24, 28, 41 a 44 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Čiernu Horu, aby pokračovala v procese zosúlad'ovania s *acquis* a jeho účinného vykonávania a presadzovania a aby vo všeobecnosti už pred prístupím pripravovala politiky a nástroje čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 22/14 ADD 1 CONF-ME 17 a AD 9/26 CONF-ME 8 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 2 v podobe, v akej bolo účinné k 30. marcu 2026, a že Čierna Hora vyhlasuje, že bude pripravená vykonávať ho ku dňu svojho prístúpenia k Európskej únii.

Prístup na trh práce

EÚ konštatuje, že Čierna Hora zosúladiť svoje vnútroštátne právne predpisy s článkom 45 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa stanovuje rovnaké zaobchádzanie s občanmi EÚ a ich rodinnými príslušníkmi, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odmeňovanie a ostatné pracovné podmienky, ako aj so smernicou 2004/38/ES, smernicou 2014/54/EÚ a s nariadením (EÚ) č. 492/2011. EÚ konštatuje, že prijatím zmien zákona o cudzincoch zo strany Čiernej Hory sa odo dňa pristúpenia k EÚ odstráni všetky obmedzenia na základe štátnej príslušnosti týkajúce sa prístupu občanov EÚ na trh práce, čím sa zabezpečí rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, ako aj práva sprevádzajúcich rodinných príslušníkov. EÚ tiež poznamenáva, že najnovšie zmeny pracovného práva zabezpečujú rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní, odmeňovaní a iných pracovných podmienkach. Zosúladené vnútroštátne právne predpisy sa začnú uplatňovať odo dňa pristúpenia Čiernej Hory k EÚ. EÚ očakáva, že Čierna Hora zabezpečí, aby žiadne nové ani existujúce vnútroštátne právne predpisy neboli potenciálne v rozpore s nariadením č. 492/2011, čím sa umožní úplné vykonávanie uvedeného nariadenia odo dňa pristúpenia.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora určila ochrancu ľudských práv a slobôd za vnútroštátny orgán poverený presadzovaním, analýzou, podporou a monitorovaním rovnakého zaobchádzania s pracovníkmi EÚ a ich rodinnými príslušníkmi bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, neodôvodnených obmedzení alebo prekážok súvisiacich s ich právom na voľný pohyb. EÚ očakáva, že Čierna Hora zabezpečí, aby mal uvedený orgán príslušné právomoci v súlade so smernicou 2014/54/EÚ a dostatočné kapacity na plnenie svojich úloh.

EÚ konštatuje, že zákonom o štátnych úradníkoch a štátnych zamestnancoch sa štátnym príslušníkom EÚ zabezpečuje právo na zamestnanie vo verejnej službe za rovnakých podmienok ako štátnym príslušníkom Čiernej Hory v súlade s článkom 45 ods. 4 ZFEÚ a uplatniteľnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.

EÚ berie na vedomie prijatie zákona o dobrovoľných dôchodkových fondoch, ktorý je v súlade s *acquis* EÚ v oblasti doplnkových dôchodkových práv.

EÚ sa domnieva, že vo vzťahu k Čiernej Hore sú potrebné prechodné opatrenia, pokiaľ ide o články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011, podobné prechodným opatreniam uplatňovaným na Bulharsko, Českú republiku, Estónsko, Chorvátsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko. Tieto prechodné opatrenia sa budú týkať voľného pohybu pracovníkov podľa článku 45 ZFEÚ a článkov 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011, ako aj slobody poskytovať služby zahŕňajúce dočasný pohyb pracovníkov, ako sa stanovuje v článku 56 prvom odseku ZFEÚ a v článku 1 smernice 96/71/ES. Pozostávať budú *mutatis mutandis* z podobných lehôt, postupov, mechanizmov a podmienok, ako sa ustanovuje v prechodných opatreniach o voľnom pohybe pracovníkov v zmluvách o pristúpení nových členských štátov k Únii v rokoch 2004, 2007 a 2013.

EÚ však zdôrazňuje, že so štátnymi príslušníkmi Čiernej Hory a ich rodinnými príslušníkmi sa nesmie zaobchádzať spôsobom, ktorý by ich akokoľvek znevýhodňoval v porovnaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí si uplatňujú svoje práva podľa *acquis*.

Európske služby zamestnanosti (EURES)

EÚ poznamenáva, že Čierna Hora prijala osobitný akčný plán pre Európsku sieť služieb zamestnanosti (EURES) (2025 – 2028) a začala vykonávať kľúčové činnosti, konkrétne zriadenie pracovných skupín, začatie procesu Európskej klasifikácie zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání (ESCO), posilnenie ľudských zdrojov a počiatočné prípravy v oblasti IT.

EÚ očakáva, že Čierna Hora zabezpečí, aby žiadne nové ani existujúce vnútroštátne právne predpisy neboli potenciálne v rozpore s nariadením 2016/589 (EURES) a vykonávacími rozhodnutiami Komisie 2017/1255, 2018/170, 2017/1257, 2017/1256, 2018/1020 a 2018/2021, čím sa umožní plné fungovanie siete EURES odo dňa pristúpenia.

EÚ víta pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s organizáciou a fungovaním národnej agentúry pre zamestnanosť ako kľúčovej inštitúcie pre riadenie siete EURES. EÚ očakáva, že Čierna Hora do dňa pristúpenia dokončí všetky potrebné technické, organizačné a administratívne úpravy vrátane vymenovania a odbornej prípravy poradcov siete EURES a zamestnancov národného koordinačného úradu v rámci národnej agentúry pre zamestnanosť. Aby sa Čierna Hora mohla ku dňu pristúpenia plne zapojiť do siete EURES, musia sa tiež modernizovať kapacity IT.

Koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia

EÚ berie na vedomie prijatie akčného plánu koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v Čiernej Hore (2026 – 2028), ktorého cieľom je vytvoriť jasnú inštitucionálnu štruktúru a posilniť administratívne a finančné kapacity na vykonávanie *acquis*, najmä v súvislosti s účasťou Čiernej Hory na elektronickej výmene informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI).

EÚ očakáva, že Čierna Hora zabezpečí, aby žiadne nové ani existujúce vnútroštátne právne predpisy neboli v rozpore s nariadeniami 883/2004, 987/2009 a 1231/2010, čím sa umožní koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia odo dňa pristúpenia.

EÚ berie na vedomie funkčný inštitucionálny rámec Čiernej Hory pre medzinárodnú koordináciu v oblasti sociálneho zabezpečenia založený na 26 dvojstranných dohodách vrátane 16 dohôd s členskými štátmi EÚ. V týchto dohodách sa stanovujú administratívne postupy, špecializované organizačné jednotky a operačné odborné znalosti v oblasti cezhraničnej výmeny údajov a vysporiadania práv v rôznych oblastiach sociálneho zabezpečenia.

EÚ očakáva, že Čierna Hora do dňa pristúpenia bude pokračovať v zavádzaní potrebných IT riešení pre elektronickej výmenu, v odbornej príprave úradníkov na prácu v prostredí EESSI a vo vymedzovaní úloh a povinností zúčastnených inštitúcií.

EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Čierna Hora ďalej posilňovala potrebné administratívne, technické a finančné kapacity a zdroje príslušných orgánov s cieľom plne a správne uplatňovať *acquis* týkajúce sa koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia ku dňu prístupu k Európskej únii s osobitným dôrazom na technické a organizačné spôsobilosti na prístup k elektronickej výmene informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) a jej prevádzkovaníe.

Európsky preukaz zdravotného poistenia

EÚ konštatuje, že Čierna Hora v rámci príprav na zavedenie európskeho preukazu zdravotného poistenia (EPZP) vykonala posúdenie vplyvu, zahrnula EPZP do akčného plánu koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v Čiernej Hore (2026 – 2028) a vytvorila právny rámec, inštitucionálne a administratívne kapacity vrátane organizačných štruktúr medzinárodného zdravotného poistenia so systematizovanými a obsadenými pracovnými miestami v rámci fondu zdravotného poistenia Čiernej Hory. Prebiehajú činnosti na posilnenie administratívnych, organizačných a IT kapacít s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie a operačnú pripravenosť.

EÚ očakáva, že Čierna Hora bude ďalej zlepšovať existujúci integrovaný zdravotnícky informačný systém a prispôsobí ho na účely vydávania a uplatňovania EPZP.

EÚ zdôrazňuje, že Čierna Hora potrebuje zabezpečiť, aby jej fond zdravotného poistenia mal náležité primerané technické kapacity, pokiaľ ide o potrebnú infraštruktúru, účinnú správu údajov a digitalizáciu informačného systému, ako aj administratívne zdroje, pokiaľ ide o organizačnú štruktúru, vnútorné pracovné procesy, odbornú prípravu a rozvoj a počet zamestnancov.

EÚ očakáva, že Čierna Hora do dňa prístupu na tieto účely vyčlení primerané rozpočtové prostriedky a vykoná dôkladné posúdenie nákladov na budúce krytie.

EÚ očakáva, že Čierna Hora zabezpečí, aby žiadne nové ani existujúce vnútroštátne právne predpisy neboli ku dňu pristúpenia potenciálne v rozpore s príslušnými právnymi ustanoveniami o EPZP, najmä s: rozhodnutím č. S1 z 12. júna 2009 o európskom preukaze zdravotného poistenia a rozhodnutím č. S2 z 12. júna 2009 o technických špecifikáciách európskeho preukazu zdravotného poistenia.

Inšpektorát práce

EÚ berie na vedomie úsilie Čiernej Hory o posilnenie inštitucionálnych, ľudských a technických kapacít inšpekcie práce vrátane prijatia akčného plánu na posilnenie kapacít inšpekcie práce (2025 – 2027). EÚ očakáva, že Čierna Hora v súlade s akčným plánom prijme ďalších inšpektorov práce.

EÚ očakáva, že Čierna Hora zabezpečí, aby žiadne nové ani existujúce vnútroštátne právne predpisy neboli potenciálne v rozpore s nariadením č. 2019/1149, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce (ELA), čím sa umožní vykonávanie tohto nariadenia odo dňa pristúpenia.

EÚ očakáva, že Čierna Hora do dátumu pristúpenia zabezpečí dostatočnú technickú kapacitu pre subjekty, ktoré by mali s orgánom ELA spolupracovať a podporovať ho, aby boli dostatočne vyškolené a personálne vybavené na plnenie osobitných úloh stanovených v článku 4 nariadenia o orgáne ELA a na obsadenie menovacích štruktúr (člen a náhradník správnej rady, ako sa stanovuje v článku 17, a národný styčný úradník určený podľa článku 32). EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby podporovala spravodlivú mobilitu pracovnej sily, a to aj pokiaľ ide o vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín. EÚ očakáva, že Čierna Hora bude úzko spolupracovať s Európskym orgánom práce.

EÚ vzhľadom na uvedené skutočnosti dospela k záveru, že požiadavky záverečného kritéria týkajúceho sa prístupu na trh práce, siete EURES, koordinácie sociálneho zabezpečenia a EPZP stanovené v spoločnom stanovisku EÚ (AD 25/17 CONF-ME 10) boli splnené.

* * *

Na základe uvedených skutočností EÚ konštatuje, že v tejto fáze si táto kapitola nevyžaduje ďalšie rokovania.

Dosahovanie súladu s *acquis* EÚ a jeho vykonávanie sa bude ďalej monitorovať počas celých rokovaní. EÚ zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť bude venovať monitorovaniu všetkých vyššie uvedených špecifických otázok s cieľom zabezpečiť administratívne kapacity Čiernej Hory, jej schopnosť presadzovať a vykonávať *acquis* v tejto kapitole, ako aj dokončenie zosúladovania právnych predpisov. Osobitnú pozornosť je tiež potrebné venovať prepojeniu medzi touto kapitolou a ostatnými rokovacími kapitolami. Záverečné hodnotenie súladu právnych predpisov Čiernej Hory s *acquis* a jej vykonávacích kapacít bude možné vykonať až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby okrem informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, Rade pre stabilizáciu a pridruženie pravidelne poskytovala podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis* a v posilňovaní svojich administratívnych kapacít.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa EÚ k tejto kapitole v prípade potreby vo vhodnom čase vráti.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 22/14 ADD 1 CONF-ME 17 a AD 9/26 CONF-ME 8 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 2 v podobe, v akej bolo účinné k 30. marcu 2026. Ďalej berie na vedomie vyhlásenie Čiernej Hory, že bude pokračovať v procese zosúladovania s *acquis* a že bude pripravená vykonávať ho odo dňa svojho pristúpenia k Európskej únii.

EÚ tiež pripomína, že v období od 30. marca 2026 do ukončenia rokovaní sa môže prijať nové *acquis* EÚ.

PRÍLOHA X

Zoznam uvedený v článku XX aktu o pristúpení: prechodné opatrenia

X. VOĽNÝ POHYB OSÔB

Zmluva o fungovaní Európskej únie

31996 L 0071: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1).

32004 L 0038: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS ([Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77](#)).

32011 R 0492: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie ([Ú. v. EÚ L 141, 27.5.2011, s. 1](#)).

1. Článok 45 ZFEÚ a článok 56 prvý odsek ZFEÚ sa plne uplatňujú vo vzťahu k slobode pohybu pracovníkov a slobode poskytovať služby zahrňujúce dočasný pohyb pracovníkov v zmysle vymedzenia v článku 1 smernice 96/71/ES medzi Čiernou Horou na jednej strane a každým zo súčasných členských štátov na strane druhej, iba ak v prechodných ustanoveniach v bodoch 2 až 13 nie je uvedené inak.

2. Odchylné od článkov 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011 a do uplynutia obdobia štyroch rokov odo dňa pristúpenia môžu súčasné členské štáty uplatňovať vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd, ktorými sa upravuje prístup štátnych príslušníkov Čiernej Hory na ich trhy práce. Pred dňom pristúpenia členské štáty oznámia Komisii, či budú vo vzťahu k štátnym príslušníkom Čiernej Hory takéto opatrenia uplatňovať. Súčasné členské štáty môžu takéto opatrenia uplatňovať do konca sedemročného obdobia nasledujúceho po dni pristúpenia v súlade s postupom stanoveným v bode 3. V prípade absencie uvedeného oznámenia sa na štátnych príslušníkov Čiernej Hory v dotknutých súčasných členských štátoch uplatňujú články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011.

Štátni príslušníci Čiernej Hory, ktorí ku dňu pristúpenia legálne pracujú v súčasnom členskom štáte, a ktorým bol umožnený vstup na trh práce tohto členského štátu na obdobie 12 mesiacov alebo dlhšie bez prerušenia, majú právo na vstup na trh práce tohto členského štátu, nie však na trh práce iných členských štátov uplatňujúcich vnútroštátne opatrenia.

Štátni príslušníci Čiernej Hory, ktorým bol po pristúpení umožnený vstup na trh práce súčasného členského štátu na obdobie 12 mesiacov alebo dlhšie bez prerušenia, majú právo na vstup na trh práce tohto členského štátu, nie však na trh práce iných členských štátov uplatňujúcich vnútroštátne opatrenia.

Štátni príslušníci Čiernej Hory uvedení v druhom a treťom odseku strácajú práva uvedené v týchto odsekoch, ak dobrovoľne opustia trh práce dotknutého súčasného členského štátu, za predpokladu, že tento členský štát uplatňuje vnútroštátne opatrenia.

Štátni príslušníci Čiernej Hory legálne pracujúci v súčasnom členskom štáte uplatňujúcom vnútroštátne opatrenia, ktorým bol umožnený vstup na trh práce tohto členského štátu na obdobie kratšie ako 12 mesiacov, nepožijú práva uvedené v druhom a treťom odseku, pokiaľ sa uplatňujú vnútroštátne opatrenia.

3. Pred koncom obdobia štyroch rokov po dni pristúpenia Rada na základe správy Komisie preskúma fungovanie prechodných ustanovení uvedených v bode 2.

Po ukončení tohto preskúmania a najneskôr do konca štvorročného obdobia nasledujúceho po dni pristúpenia súčasné členské štáty, ktoré sa podľa bodu 2 rozhodli uplatňovať vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd podľa, oznámia Komisii, či budú ďalej uplatňovať takéto opatrenia až do konca sedemročného obdobia nasledujúceho po dni pristúpenia. V prípade absencie takéhoto oznámenia sa na štátnych príslušníkov Čiernej Hory v dotknutých súčasných členských štátoch uplatňujú články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011.

4. Na žiadosť Čiernej Hory sa môže kedykoľvek počas deväťročného obdobia odo dňa pristúpenia uskutočniť jedno ďalšie preskúmanie. Použije sa postup uvedený v bode 3, ktorý sa ukončí do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti Čiernej Hory.
5. Členský štát, ktorý na konci sedemročného obdobia uvedeného v bode 2 zachová vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd, môže v prípade závažných narušení svojho trhu práce alebo jeho ohrozenia a po tom, čo upovedomí Komisiu, pokračovať v uplatňovaní týchto opatrení do uplynutia obdobia deviatich rokov odo dňa pristúpenia. V prípade absencie takéhoto oznámenia sa na štátnych príslušníkov Čiernej Hory v dotknutom súčasnom členskom štáte uplatňujú články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011.

6. Členské štáty, v ktorých sa na základe bodov 2, 3, 4, 5 alebo 11 na štátnych príslušníkov Čiernej Hory uplatňujú články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011 a ktoré počas tohto obdobia vydávajú štátnym príslušníkom Čiernej Hory pracovné povolenia na účely monitorovania, tak budú počas deviatich rokov nasledujúcich po dni pristúpenia robiť automaticky.
7. Ak členský štát, v ktorom sa v súvislosti so štátnymi príslušníkmi Čiernej Hory na základe bodov 2, 3, 4, 5 alebo 11 uplatňujú články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011, zaznamená alebo očakáva narušenia na svojom trhu práce, ktoré by mohli v určitom regióne alebo povolani závažným spôsobom ohroziť životnú úroveň, verejné služby (ako sú bývanie, zdravotná starostlivosť alebo sociálne zabezpečenie) alebo úroveň zamestnanosti, môže do uplynutia deviatich rokov odo dňa pristúpenia používať postupy stanovené v druhom a treťom odseku tohto bodu.

Členský štát uvedený v prvom odseku o tom informuje Komisiu a ostatné členské štáty a poskytne im všetky relevantné informácie odôvodňujúce použitie uvedených postupov. Na základe oznámenia týchto informácií môže členský štát požiadať Komisiu, aby vyhlásila celkové alebo čiastočné pozastavenie uplatňovania článkov 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011 s cieľom obnoviť bežný stav v tomto regióne alebo povolani. Komisia prijme rozhodnutie o pozastavení a jeho trvaní a rozsahu najneskôr do dvoch týždňov od doručenia žiadosti a o svojom rozhodnutí upovedomí Radu. Každý členský štát môže do dvoch týždňov od prijatia rozhodnutia Komisie požiadať Radu o jeho zrušenie alebo zmenu. Rada o žiadosti rozhodne kvalifikovanou väčšinou do dvoch týždňov.

Členský štát uvedený v prvom odseku môže v naliehavých a výnimočných prípadoch pozastaviť uplatňovanie článkov 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011, pričom následne podá Komisii odôvodnené oznámenie.

8. Pokiaľ je uplatňovanie článkov 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011 pozastavené v zmysle bodov 2, 3, 4, 5 a 7, uplatňuje sa na štátnych príslušníkov súčasných členských štátov v Čiernej Hore a na štátnych príslušníkov Čiernej Hory v súčasných členských štátoch článok 23 smernice 2004/38/ES, ak sú splnené nasledujúce podmienky, pokiaľ ide o právo rodinných príslušníkov¹ pracovníkov zamestnať sa:

- manžel pracovníka a ich potomkovia, ktorí nedovŕšili 21 rokov alebo sú nezaopatrení, ktorí sa ku dňu pristúpenia spolu s pracovníkom oprávnene zdržiavajú na území členského štátu, majú odo dňa pristúpenia bezprostredný prístup na trh práce tohto členského štátu. To sa nevzťahuje na rodinných príslušníkov pracovníka, ktorému bol v súlade s právnymi predpismi umožnený prístup na trh práce tohto členského štátu na obdobie kratšie ako 12 mesiacov,
- manžel pracovníka a ich potomkovia, ktorí nedovŕšili 21 rokov alebo sú nezaopatrení, ktorí sa spolu s pracovníkom oprávnene zdržiavajú na území členského štátu od neskoršieho dňa ako odo dňa pristúpenia, avšak počas obdobia uplatňovania vnútroštátnych opatrení, majú prístup na trh práce dotknutého členského štátu, ak sa v tomto členskom štáte zdržiavali počas obdobia najmenej 18 mesiacov alebo od tretieho roka odo dňa pristúpenia podľa toho, čo nastane skôr.

Uvedené ustanovenia nebránia uplatňovaniu výhodnejších vnútroštátnych opatrení alebo opatrení vyplývajúcich z dvojstranných dohôd.

¹ V zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 2 a článku 3 ods. 2 smernice 2004/38/ES.

9. Keďže ustanovenia smernice 2004/38/ES, ktoré preberajú ustanovenia smernice Rady 68/360/EHS z 15. októbra 1968 o odstránení prekážok pohybu a pobytu pracovníkov členských štátov a ich rodín v rámci Spoločenstva², nemožno oddeliť od tých ustanovení nariadenia (EÚ) č. 492/2011, ktorých uplatňovanie sa podľa bodov 2, 3, 4, 5, 7 a 8 odkladá, Čierna Hora a súčasné členské štáty sa môžu odchýliť od týchto ustanovení v rozsahu nevyhnutnom na uplatňovanie bodov 2, 3, 4, 5, 7 a 8.
10. V prípadoch, keď súčasné členské štáty na základe vyššie uvedených prechodných ustanovení uplatňujú vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd, môže Čierna Hora vo vzťahu k štátnym príslušníkom dotknutého členského štátu alebo členských štátov ponechať v platnosti rovnocenné opatrenia.
11. Ktorýkoľvek zo súčasných členských štátov, ktorý uplatňuje vnútroštátne opatrenia v súlade s bodmi 2, 3, 4, 5, 7, 8 a 9, môže v rámci vnútroštátnych právnych predpisov zaviesť väčšiu slobodu pohybu ako ku dňu prístúpenia vrátane neobmedzeného prístupu na trh práce. Ktorýkoľvek súčasný členský štát, ktorý uplatňuje vnútroštátne opatrenia, sa môže kedykoľvek rozhodnúť, že namiesto nich bude uplatňovať články 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 492/2011. O takomto rozhodnutí informuje Komisiu.
12. S cieľom čeliť závažnému narušeniu trhu práce Nemecka, Holandska a Rakúska v určitých citlivých odvetviach služieb alebo jeho ohrozeniu, ktoré môže vzniknúť v niektorých regiónoch ako dôsledok nadnárodného poskytovania služieb v zmysle článku 1 smernice 96/71/ES, môžu sa Nemecko, Holandsko a Rakúsko, pokiaľ na základe vyššie uvedených prechodných opatrení uplatňujú na voľný pohyb čiernohorských pracovníkov vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných zmlúv, po upovedomení Komisie v súvislosti s poskytovaním služieb obchodnými spoločnosťami usadenými v Čiernej Hore odchýliť od článku 56 prvého odseku ZFEÚ na účely obmedzenia dočasného pohybu pracovníkov, ktorých právo prijať prácu v Nemecku, Holandsku alebo Rakúsku podlieha vnútroštátnym opatreniam.

² [Ú. v. ES L 257, 19.10.1968, s. 13](#). Smernica naposledy zmenená a doplnená aktom o prístúpení z roku 2003 ([Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 33](#)) a zrušená s účinnosťou od 30. apríla 2006 smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES ([Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77](#)).

Zoznam odvetví služieb, na ktoré sa môže vzťahovať táto odchýlka:

– v Nemecku:

Sektor	Kód NACE (*), pokiaľ nie je uvedené inak
Stavebníctvo vrátane príbuzných odborov	45.1 až 4; Činnosti uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES
Priemyselné čistenie	74.70 Priemyselné čistenie
Ostatné služby	74.87 Výlučne činnosti návrhárov interiérov

(*) NACE: pozri 31990 R 3037: Nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 293, 24.10.1990, s. 1)

– v Holandsku:

Sektor	Kód NACE (*), pokiaľ nie je uvedené inak
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a s tým súvisiace služby	Divízia 01
Potravinárske odvetvie	Divízia 10
Stavebníctvo	Sekcia F
Logistika	Divízia 49 Divízia 53
Distribúcia	Divízia 52
Zamestnanosť	Divízia 78

(*) NACE: pozri 32006 R 1893: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1)

– v Rakúsku

Sektor	Kód NACE (*), pokiaľ nie je uvedené inak
Činnosti v oblasti záhradníckych služieb	01.41
Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa	26.7
Výroba kovových konštrukcií a ich častí	28.11
Stavebníctvo vrátane príbuzných odborov	45.1 až 4; Činnosti uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES
Bezpečnostné činnosti	74.60
Priemyselné čistenie	74.70
Domáce ošetrovateľské služby	85.14
Sociálna práca a činnosti sociálnej starostlivosti bez ubytovania	85.32

(*) NACE: pozri 31990 R 3037: Nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 293, 24.10.1990, s. 1)

V prípade závažných a pretrvávajúcich narušení v určitých citlivých odvetviach služieb, ktoré by mohli v určitých regiónoch vzniknúť v dôsledku nadnárodného poskytovania služieb v zmysle vymedzenia v článku 1 smernice 96/71/ES, môže ktorýkoľvek súčasný členský štát, pokiaľ na základe uvedených prechodných ustanovení uplatňuje vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd o voľnom pohybe čiernohorských pracovníkov, požiadať Komisiu, aby prijala rozhodnutie o rozšírení rozsahu pôsobnosti odchýlky od článku 56 prvého odseku ZFEÚ pre príslušné odvetvie služieb a o jej trvaní po tom, ako jej a ostatným členským štátom poskytne všetky relevantné informácie odôvodňujúce túto odchýlku. Komisia prijme rozhodnutie o rozšírení rozsahu pôsobnosti odchýlky a jej trvaní a rozsahu najneskôr do štyroch týždňov od doručenia žiadosti a o svojom rozhodnutí upovedomí Radu. Každý členský štát môže do dvoch týždňov od prijatia rozhodnutia Komisie požiadať Radu o jeho zrušenie alebo zmenu. Rada o žiadosti rozhodne kvalifikovanou väčšinou do štyroch týždňov.

Čierna Hora môže po upovedomení Komisie v rozsahu, v akom sa členský štát v súlade s prvým, druhým a tretím odsekom tohto bodu odchýli od článku 56 prvého odseku ZFEÚ, prijať rovnocenné opatrenia.

Účinok uplatňovania tohto odseku nepovedie k sprísneniu podmienok dočasného pohybu pracovníkov v súvislosti s nadnárodným poskytovaním služieb medzi uvedeným členským štátom a Čiernou Horou oproti podmienkam ku dňu podpisu zmluvy o pristúpení.

13. Účinnok uplatňovania bodov 2, 3, 4, 5 a 7 až 11 nepovedie k sprísneniu podmienok prístupu štátnych príslušníkov Čiernej Hory na trhy práce súčasných členských štátov oproti podmienkam platným ku dňu podpisu zmluvy o pristúpení.

Bez ohľadu na uplatňovanie ustanovení uvedených v bodoch 1 až 12 uprednostňujú súčasné členské štáty počas uplatňovania vnútroštátnych opatrení alebo opatrení vyplývajúcich z dvojstranných zmlúv v prístupe na svoj trh práce pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov, pred pracovníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín.

S čiernohorskými mobilnými pracovníkmi a ich rodinnými príslušníkmi, ktorí sa oprávnené zdržiavajú a pracujú v inom členskom štáte, alebo s mobilnými pracovníkmi z iných členských štátov a ich rodinnými príslušníkmi, ktorí sa oprávnené zdržiavajú a pracujú v Čiernej Hore, sa nezaobchádza menej priaznivo ako so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú a pracujú v danom členskom štáte alebo v Čiernej Hore. S migrujúcimi pracovníkmi z tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú a pracujú v Čiernej Hore, sa na základe zásady uprednostňovania pracovníkov z členských štátov Únie nezaobchádza priaznivejšie ako so štátnymi príslušníkmi Čiernej Hory.